

ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
SCIENCE
НАУКА

Գիտական կազմակերպությունները, անկախ դրանց ճյուղային պատկանելիությունից, կատարում են գիտական հետազոտություններ, ներառելով հիմնարար կիրառական հետազոտություններ և մշակումներ գիտության բոլոր ճյուղերում, ինչպես նաև գիտատեխնիկական ծառայություններ:

Գիտական հետազոտություններ և մշակումներ կատարող գիտական կազմակերպությունները ներառում են գիտահետազոտական ինստիտուտները, շինարարական նախագծային և նախագծա-հետախուզական կազմակերպությունները, դեպի դուրս արտադրանք բաց չթողնող փորձարարական գործարանները, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունները, գիտահետազոտական, նախագծա-ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ կատարող արդյունաբերական կազմակերպությունների գիտատեխնիկական ստորաբաժանումները, ինչպես նաև հաշվետու տարում իրենց կազմում հետազոտություններ և մշակումներ կատարող ստորաբաժանումներ ունեցող այլ կազմակերպությունները:

Գիտահետազոտական, նախագծա-ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ կատարող մասնագետների թվաքանակում ներառված են գիտատեխնիկական աշխատանքների կատարմանն անմիջականորեն մասնակցած բարձրագույն և միջին մասնագիտական կրթությամբ (ներառյալ ասպիրանտները) մասնագետները, ինչպես նաև գիտատեխնիկական աշխատանքներ կատարող գիտական կազմակերպությունների և ստորաբաժանումների ղեկավարները:

Research institutions regardless of their branch identity are engaged in research activities including fundamental and applied researches and developments in all branches of science, and also in rendering scientific and technical services.

Research institutions and enterprises engaged in research activities include research institutes, design and prospecting organisations, pilot production plants not serving any outside entities, higher education establishments, scientific and technical units of industrial enterprises engaged in research, design and technological work, and also other organisations reporting R&D activities in the period covered by their reports.

Specialists engaged in research and design and technological works cover specialists with higher and secondary specialized education (including post-graduates) who are directly involved in performing research and technical works, and also heads of research institutions and subdivisions involved in research activities.

Научные организации, независимо от их отраслевой принадлежности, выполняют научные исследования, включающие фундаментальные, прикладные исследования и разработки во всех отраслях науки, а также научно-технические услуги.

Научные организации, выполняющие научные исследования и разработки, включают научно-исследовательские институты, проектные и проектно-исследовательские организации строительства, опытные заводы, не выпускающие продукцию на сторону, высшие учебные заведения, научно-технические подразделения на промышленных организациях, выполняющие научно-исследовательские, проектно-конструкторские и технологические работы, а также другие организации, имеющие в своем составе подразделения, выполнявшие в отчетном году исследования и разработки.

В численность специалистов, выполнявших научно-исследовательские, проектно-конструкторские и технологические работы, включены специалисты с высшим и средним специальным образованием (включая аспирантов), непосредственно участвовавшие в выполнении научно-технических работ, а также руководители научных организаций и подразделений, выполнявшие научно-технические работы.

Գիտահետազոտական, նախագծա-
ճարտարագիտական և տեխնոլոգիական
աշխատանքներ կատարող մաս-
նագետների թվաքանակում չեն ներառվում
տնտեսագիտական և ֆինանսական
ստորաբաժանումների, նյութատեխնի-
կական ապահովման ստորաբաժա-
նումների, գիտատեխնիկական տեղե-
կատվության մարմինների, գիտական,
գիտատեխնիկական և այլ մասնագի-
տական գրադարանների, արտոնագրային
ծառայությունների մասնագետները և
ղեկավարները, քարձրագույն և միջին
մասնագիտական կրթություն չունեցող
լաբորանտները, հաշվապահության,
կադրային ծառայության աշխատողները,
գործավարները և այլն:

**Բարձրագույն ուսումնական հաստա-
տությունների գիտամանկավարժական
աշխատողներ են համարվում**
մանկավարժական գործունեության հետ
համատեղ գիտահետազոտական ստորա-
բաժանումներում կամ ԲՈՒՀ-երի
ամբիոններում գիտատեխնիկական
աշխատանքներ կատարող մասնա-
գետները:

*Excluded are managers and other
accounting and planning staff, financial
and material supply functionaries, and
also personnel engaged in supplying
scientific and technical information, those
serving scientific and technical, and other
special libraries, workers of patent units,
laboratory workers without higher or
secondary specialized education,
secretary, clerical workers, etc.*

*Scientific-pedagogical workers of
higher educational establishments,
workers engaged in educational activity
combine this with performing research
and technical works in research
subdivisions or at faculties of higher
education establishments.*

В численность специалистов, выполняв-
ших научно-исследовательские, проектно-
конструкторские и технологические работы,
не включены руководители и специалисты
плановоэкономических и финансовых
подразделений, подразделений материально-
технического обеспечения, органов научно-
технической информации, научной, научно-
технической и других специальных биб-
лиотек, патентных служб, лаборанты, не
имеющие высшего и среднего специального
образования, работники бухгалтерии,
кадровых служб, делопроизводители и др.

**Научно-педагогические работники
высших учебных заведений** - работ-
ники, выполняющие наряду с педагоги-
ческой деятельностью научно-техни-
ческие работы в научно-исследователь-
ских подразделениях, либо на кафедрах
ВУЗ-ов.

93. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ՎՐԱ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՆԵՐՔԻՆ ԾԱԽՍԵՐ¹
DOMESTIC COSTS FOR RESEARCH AND DEVELOPMENT¹
ВНУТРЕННИЕ ЗАТРАТЫ НА ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ¹

	2002	2003	2004	2005	2006	
Ներքին ծախսեր, ընդամենը մլն. դրամ <i>Domestic costs, total mln. drams</i>	3440.9	3894.5	4045.1	4814.4	5691.5	Внутренние затраты, всего млн. драмов
որից՝ <i>of which:</i>						из них:
բյուջետային միջոցների հաշվին <i>at the expense of budgetary funds</i>	1900.3	1896.3	2096.6	2593.2	3062.2	за счет бюджетных средств

¹ Ըստ վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալների:
According to the data of the statistical reporting data.
 По данным статистических отчетностей.

94. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՆԱԿԸ
NUMBER OF ORGANIZATIONS ENGAGED IN RESEARCH AND DEVELOPMENT
ЧИСЛО ОРГАНИЗАЦИЙ, ВЫПОЛНЯВШИХ ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ

	2002	2003	2004	2005	2006	
Գիտական կազմակերպություններ, ընդամենը <i>Scientific organizations, total</i>	96	99	93	102	101	Научные организации - всего

95. ԳԻՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՄՇԱԿՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ
NUMBER OF EMPLOYEES OF ORGANIZATIONS ENGAGED IN SCIENTIFIC RESEARCHES AND DEVELOPMENTS
ЧИСЛЕННОСТЬ РАБОТНИКОВ ОРГАНИЗАЦИЙ, ВЫПОЛНЯЮЩИХ НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗРАБОТКИ

(մարդ) (человек)

Ընդամենը <i>Total</i>	այդ թվում - of which - в том числе			այլ <i>other</i>	Всего
	Ընդամենը <i>Total</i>	հետազոտողներ և տեխնիկներ <i>researchers and technicians</i>	օժանդակ անձնակազմ <i>support personnel</i>		
2002	6737	5378	890	469	2002
2003	6277	4980	783	514	2003
2004	6685	5211	689	785	2004
2005	6892	5401	700	791	2005
2006	6723	5134	782	807	2006

	Ընդամենը Total Всего	այդ թվում - of which - в том числе			
		հետազոտողներ և տեխնիկներ researchers and techni- cians исследователи и тех- ники	օժանդակ անձնակազմ support personnel вспомогательный пер- сонал	այլ other прочие	
նրանցից ունեն գիտա- կան աստիճան՝ of whom those having academic degrees of:					из них имеют ученую степень:
գիտությունների դոկտորի doctor of science					доктора наук
2002	476	476	-	-	2002
2003	496	496	-	-	2003
2004	487	487	-	-	2004
2005	542	542	-	-	2005
2006	506	506	-	-	2006
գիտությունների թեկնածուի candidate of science					кандидата наук
2002	1758	1758	-	-	2002
2003	1698	1698	-	-	2003
2004	1811	1811	-	-	2004
2005	2029	2029	-	-	2005
2006	1982	1982	-	-	2006

96. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ
ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES
ЧИСЛЕННОСТЬ, ПРИЕМ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ

(մարդ) (человек)
(persons)

	2002	2003	2004	2005	2006	
Ասպիրանտների թվաքանակը (տարեվերջին), ընդամենը Total number of post-graduates (end of year)	1292	1377	1490	1528	1509	Численность аспирантов (на конец года) - всего
այդ թվում՝ սովորող of which: those studied in						в том числе: обучающихся
գիտական հաստատություններում scientific institutions	417	439	512	537	499	в научных учреждениях
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված with: giving up work	215	233	264	300	262	из них: с отрывом от производства
բարձրագույն ուսումնական հաստա- տություններում higher educational establishments	875	938	978	991	1010	в высших учебных заведениях

	2002	2003	2004	2005	2006	
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	482	530	504	493	439	из них: с отрывом от производства
Ասպիրանտների ընդունելությունը, ընդամենը <i>Admission of post-graduates, total</i>	390	475	488	476	445	Прием аспирантов - всего
գիտական հաստատություններ <i>scientific institutions</i>	127	153	176	175	126	в научные учреждения
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	76	97	107	107	61	из них: с отрывом от производства
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ <i>higher educational establishments</i>	263	322	312	301	319	в высшие учебные заведения
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	149	227	161	146	134	из них: с отрывом от производства
Ասպիրանտների պատրաստումը, ընդամենը <i>Total number of post-graduates completed their education</i>	344	331	335	382	431	Выпуск аспирантов - всего
գիտական հաստատություններում <i>scientific institutions</i>	113	101	101	136	152	научными учреждениями
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	71	59	67	69	90	из них: с отрывом от производства
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում <i>higher educational establishments</i>	231	230	234	246	279	высшими учебными заведениями
նրանցից՝ արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	157	159	158	134	183	из них: с отрывом от производства
Ընդհանուր ավարտածներից պաշտպանել են թեկնածուական ատենախոսություն, ընդամենը <i>From total number of post-graduates with advanced education completed those having academic degree</i>	121	118	153	143	164	Из общего выпуска защитили диссертацию - всего
գիտական հաստատություններում <i>scientific institutions</i>	37	33	50	49	57	в научных учреждениях
նրանցից՝ սովորել են արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	33	27	45	44	42	из них: обучавшихся с отрывом от производства
բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում <i>higher educational establishments</i>	84	85	103	94	107	в высших учебных заведениях
նրանցից՝ սովորել են արտադրությունից կտրված <i>with: giving up work</i>	74	77	99	83	93	из них: обучавшихся с отрывом от производства

97. ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄՆ ԸՍՏ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՃՅՈՒՂԵՐԻ
 ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES BY SCIENCE FIELDS
 ЧИСЛЕННОСТЬ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ ПО ОТРАСЛЯМ НАУКИ

(մարդ)
 (persons)

(человек)

	2002	2003	2004	2005	2006	
	Ասպիրանտների թվաքանակը					
	Number of post-graduates					
	Численность аспирантов					
Ընդամենը <i>Total</i>	1292	1377	1490	1528	1509	Всего
նրանցից ըստ գիտության ճյուղերի՝ <i>of which by science fields:</i>						из них по отраслям наук:
ֆիզիկամաթեմատիկական <i>physics and mathematics</i>	101	120	133	129	125	физико-математических
քիմիական <i>chemistry</i>	30	27	30	36	33	химических
կենսաբանական <i>biology</i>	75	74	73	61	49	биологических
երկրաբանահանքաբանական <i>geology and mineralogy</i>	48	46	54	39	35	геолого-минералогических
տեխնիկական <i>engineering</i>	239	260	253	254	229	технических
գյուղատնտեսական <i>agriculture</i>	40	32	40	44	46	сельскохозяйственных
պատմական <i>history</i>	55	61	73	64	58	исторических
տնտեսագիտական <i>economics</i>	255	281	354	413	441	экономических
փիլիսոփայական <i>philosophy</i>	12	16	12	16	15	философских
բանասիրական <i>philology</i>	112	124	127	128	123	филологических
աշխարհագրական <i>geography</i>	6	-	1	1	1	географических
իրավաբանական <i>law</i>	48	63	80	75	73	юридических
մանկավարժական <i>pedagogics</i>	37	36	40	34	42	педагогических
բժշկական <i>medicine</i>	73	77	78	85	80	медицинских
դեղագործական <i>pharmacy</i>	3	2	3	3	8	фармацевтических
անասնաբուժական <i>veterinary</i>	45	16	20	19	20	ветеринарных
արվեստագիտական <i>art</i>	44	64	39	41	49	искусствоведения
ճարտարապետական <i>architecture</i>	32	35	29	28	20	архитектуры

	2002	2003	2004	2005	2006	
հոգեբանության <i>psychology</i>	22	24	24	20	18	психологических
սոցիոլոգիական <i>sociology</i>	6	12	18	23	27	социологических
քաղաքական <i>political science</i>	9	7	9	15	17	политических

Ասպիրանտներն ավարտել են տարվա ընթացքում
Post-graduate graduates per year

Выпуск аспирантов за год

Ընդամենը <i>Total</i>	344	331	335	382	431	Всего
նրանցից ըստ գիտության ճյուղերի՝ <i>of which by science fields:</i>						из них по отраслям наук:
ֆիզիկամաթեմատիկական <i>physics and mathematics</i>	36	20	30	45	43	физико-математических
քիմիական <i>chemistry</i>	6	9	7	10	9	химических
կենսաբանական <i>biology</i>	20	19	18	19	27	биологических
երկրաբանահանքաբանական <i>geology and mineralogy</i>	5	8	12	14	12	геолого-минералогических
տեխնիկական <i>engineering</i>	54	73	63	67	70	технических
գյուղատնտեսական <i>agriculture</i>	9	9	4	6	10	сельскохозяйственных
պատմական <i>history</i>	26	13	13	21	20	исторических
տնտեսագիտական <i>economics</i>	63	62	75	82	103	экономических
փիլիսոփայական <i>philosophy</i>	1	1	6	2	3	философских
բանասիրական <i>philology</i>	28	26	27	36	37	филологических
աշխարհագրական <i>geography</i>	1	-	-	1	1	географических
իրավաբանական <i>law</i>	19	10	9	21	25	юридических
մանկավարժական <i>pedagogics</i>	5	6	10	10	11	педагогических
բժշկական <i>medicine</i>	27	25	22	14	24	медицинских
դեղագործական <i>pharmacy</i>	-	1	3	-	-	фармацевтических
անասնաբուժական <i>veterinary</i>	7	21	2	5	4	ветеринарных

Շարունակություն
Continued
Продолжение

	2002	2003	2004	2005	2006	
արվեստագիտական <i>art</i>	21	12	12	10	9	искусствоведения
ճարտարապետական <i>architecture</i>	9	11	11	8	11	архитектуры
հոգեբանության <i>psychology</i>	3	3	8	6	6	психологических
սոցիոլոգիական <i>sociology</i>	4	1	1	2	3	социологических
քաղաքական <i>political science</i>	-	1	2	3	3	политических

98. ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾԱՎԱԼԸ
VOLUME OF SCIENTIFIC-AND-TECHNOLOGICAL WORKS
ОБЪЕМ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ

(մլն. դրամ)
(mln drams)

(млн. драмов)

	Ընդամենը Total Всего				այդ թվում՝ կատարել են սեփական ուժերով of which including with own powers в том числе выполнили собственными силами				
	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006	
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը <i>Volume of scientific-and-technological works</i>	4968.0	4917.6	5858.4	6506.6	4914.6	4838.4	5657.5	6369.3	Объем научно-технических работ
հետազոտություններ և մշակումներ <i>research and development</i>	4467.4	4520.2	5305.3	5735.5	4434.5	4453.1	5124.2	5633.9	исследования и разработки
գիտատեխնիկական ծառայություններ <i>scientific-and-technological services</i>	500.6	397.4	553.1	771.1	480.1	385.3	533.3	735.4	научно-технические услуги

99. ԳԻՏԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՒՄԸ
PERFORMANCE OF SCIENTIFIC-AND-TECHNOLOGICAL WORKS
ВЫПОЛНЕНИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКИХ РАБОТ

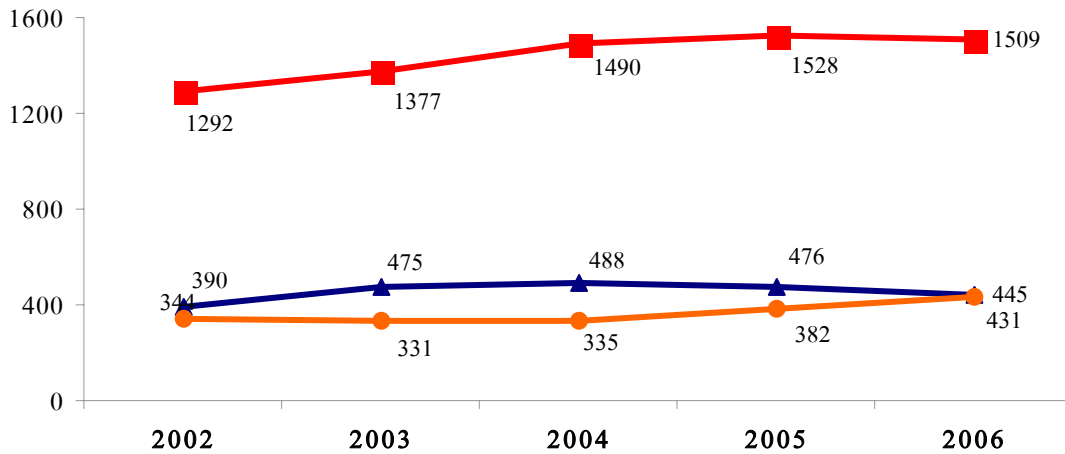
(մլն. դրամ)
 (mln drams)

(млн. драмов)

	Ըստ աշխատանքների արժեքի At cost of work По стоимости работ					Ըստ ինքնարժեքի At cost price По себестоимости					
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006	
Ավարտված և պատվիրատուի կողմից ընդունված աշխատանքների փաստացի ծավալը <i>Actual volume of completed work and work accepted by customer</i>	3089.4	4358.5	4011.6	4469.0	5580.6	2952.3	4317.2	3934.9	4248.9	5373.3	Фактический объем законченных и принятых заказчиком работ
Տարեկազմից կատարված աշխատանքների ծավալը <i>Volume of works performed from the beginning of year</i>	4478.2	5242.8	5067.4	6061.8	6688.3	4306.5	5195.4	4974.5	5811.8	6444.5	Объем работ, выполненных с начала года
այդ թվում՝ գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը (արտադրանքը) <i>of which: volume of scientific and technological works (production)</i>	4254.0	4968.0	4917.6	5858.4	6506.6	4083.1	4952.7	4832.9	5618.3	6260.6	в том числе: объем научно-технических работ (продукция)
որանից՝ <i>including:</i>											из них:
գիտահետազոտական աշխատանքներ <i>research works</i>	2937.8	3419.6	3472.1	4161.6	4372.9	2855.1	3443.9	3445.2	4133.6	4319.6	научно-исследовательские работы
այդ թվում՝ հիմնարար <i>of which: fundamental research</i>	1178.3	1444.5	1041.5	1034.1	921.3	1130.7	1443.3	1025.1	1036.6	931.7	в том числе: фундаментальные
նախագծագրաճարտարագիտական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ <i>design engineering and technological works</i>	720.1	834.4	802.2	562.6	864.1	700.0	813.9	782.5	513.8	747.8	проектно-конструкторские и технологические работы
արտադրանքի փորձնական օրինակների (խմբաքանակի) պատրաստում <i>preparation of experimental samples (lots) of production</i>	193.4	106.7	177.9	257.9	237.0	181.7	102.0	159.4	217.1	212.6	изготовление опытных образцов (партий) изделий (продукции)
նախագծագրական աշխատանքներ շինարարության համար <i>design work for construction</i>	215.7	106.7	68.0	323.2	261.5	206.4	112.4	38.6	222.2	240.0	проектные работы для строительства
գիտատեխնիկական ծառայություններ <i>scientific-and-technological services</i>	187.0	500.6	397.4	553.1	771.1	139.9	480.5	407.2	531.6	740.6	научно-технические услуги

ԱՍՊԻՐԱՆՏՆԵՐԻ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ, ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ (տարեվերջին)
 ENROLMENT, ADMISSION AND GRADUATION OF POST-GRADUATES (end of year)
 ЧИСЛЕННОСТЬ, ПРИЕМ И ВЫПУСК АСПИРАНТОВ (на конец года)

մարդ - persons - человек

- ասպիրանտների թվաքանակը, ընդամենը - number of post-graduates, total-
численность аспирантов, всего
- ▲ ընդունվել են ասպիրանտներ - admission of post-graduates - принято аспирантов
- ավարտել են ասպիրանտներ - number of postgraduates completed their education-
выпущено аспирантов